

МОДЕЛЮВАННЯ СТРАТЕГІЙ РОЗВИТКУ ЛОГІСТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ АЕРОПОРТУ

У статті розглянуті методичні підходи формування стратегій розвитку логістичної інфраструктури аеропорту (ЛІА). Запропоновано ситуаційний профіль зміцнення та розвитку потенціалу ЛІА, матрицю стратегій управління ЛІА та економіко-математичну модель максимізації сукупної економічної ефективності від використання ЛІА.

In the articles considered methodical approaches of forming of strategy of development of logistic infrastructure of airport (LIA). The situational type of strengthening and development of potential of LIA is offered, matrix of strategies of management of LIA and economic-mathematical model of maximization of the combined economic efficiency from the use of LIA.

Постановка проблеми та її зв'язок з важливими науковими практичними завданнями. Одним з важливих напрямків діяльності аеропорту є розробка оптимальної стратегії свого розвитку. Завдяки вірно обраної стратегії та професійно розробленій політиці її реалізації, аеропорт може підвищити ефективність своєї діяльності, а також досягти стійких конкурентних переваг на ринку транспортно-логістичних послуг. Базисом процесу формування стратегій аеропорту є принцип розгляду його, як цілеспрямованої системи, яка має загальну стратегію для аеропорту в цілому та локальні стратегії для кожної функціональної підсистеми окремо.

Діяльність більшості вітчизняних аеропортів характеризується збитковістю та не конкурентоспроможністю поряд з іншими транспортними підприємствами. Виявлено, що вузьким місцем аеропортів, що несе в собі значні витрати на утримання є нерозвинута та застаріла інфраструктура, яка не може забезпечити задоволення зростаючих вимог сучасного споживача авіаційних послуг. Таке становище потребує удосконалення системи управління аеропорту у напрямку його стратегічного розвитку шляхом формування стратегій розвитку логістичної інфраструктури аеропорту (ЛІА). Розробка методичного підходу щодо формування стратегій розвитку ЛІА є актуальним питанням і потребує наукового обґрунтування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасній вітчизняній та зарубіжній літературі теоретико-методологічні аспекти логістичної стратегії розглянуті вченими Дж. Р. Стоком, Д.М. Ламбертом, А. Харрисоном, Р. Хоуком, Р. Мюррейем, А. Родніковим, А.Семенко, В. Сергеевим, М. Григорак, Т. Алесинською, В. Лукінським, Є. Криківським, К. Калдою та ін..

Проблемами стратегічного розвитку авіатранспортних підприємств займалися такі вчені, як Щелкунов В.І., В. Загорулько, В.Коба, М. Григорак, Ю. Кулаєв, В. Кулик, Г. Юн та ін..

З погляду Т. Алесинської, логістична стратегія являє собою усі стратегічні рішення, прийоми, плани та культуру, що пов'язані з управлінням ланцюгом постачань і дозволяє реалізувати вже сформовану стратегію підприємства в цілому [1].

В роботі [2], вченим В. Сергеевим логістична стратегія визначається – як довгострокове, якісно визначене направлення розвитку логістики, що стосується форм та засобів її реалізації у фірмі, міжфункціональної та міжорганізаційної координації та інтеграції, сформульоване вищим менеджментом компанії відповідно до корпоративних цілей.

Семенко А. вважає, що логістична стратегія – це стратегія економічної (підприємницької структури), тобто узагальнена модель дій, необхідних для досягнення основних (довгострокових) цілей шляхом координації та розподілу ресурсів структури (компанії, фірми) на основі її логістизації [3].

На погляд автора, найбільш повне трактування категорії «логістична стратегія» приведено у праці Роднікова А. [4] і визначається – як стратегія довгострокового планування розміщення капітальних вкладень у транспортну сітку, складське господарство та інші елементи інфраструктури; формування довгострокових господарських зв'язків, методик розрахунку за логістичні операції та інші елементи господарського механізму на перспективу.

Аналіз літературних джерел, досліджень та розробок показав, що незважаючи на достатньо вагоме теоретико-методологічне обґрунтування питань логістичної стратегії, серед вчених не вироблено єдиного методичного підходу щодо формування логістичної стратегії аеропорту, а питання стратегії розвитку логістичної інфраструктури аеропорту взагалі мають фрагментарний характер і ще остаються відкритими.

Мета та основний виклад статті. Метою даної статті є розробка методичних підходів щодо формування стратегій розвитку логістичної інфраструктури аеропорту спрямованих на удосконалення системи управління аеропорту і підвищення ефективності його діяльності.

В загальному розумінні, стратегія являє собою генеральне спрямування дій аеропорту, послідовність виконання яких у довгостроковій перспективі повинно привести до досягнення поставленої цілі. На погляд автора, таке тлумачення стратегії вірно, якщо її розглядати – як загальну стратегію розвитку аеропорту за допомогою розробки комплексу локальних стратегій елементів, що утворюють потенціал логістичної інфраструктури. Роль локальних стратегій полягає у тому, що вони уявляють собою збалансований комплекс, ціллю якого є забезпечення реалізації загальної стратегії аеропорту.

Процес формування локальних стратегій, які сприяють розвитку та деталізації загальної стратегії аеропорту доцільно розглядати у єдиному комплексі (рис. 1).

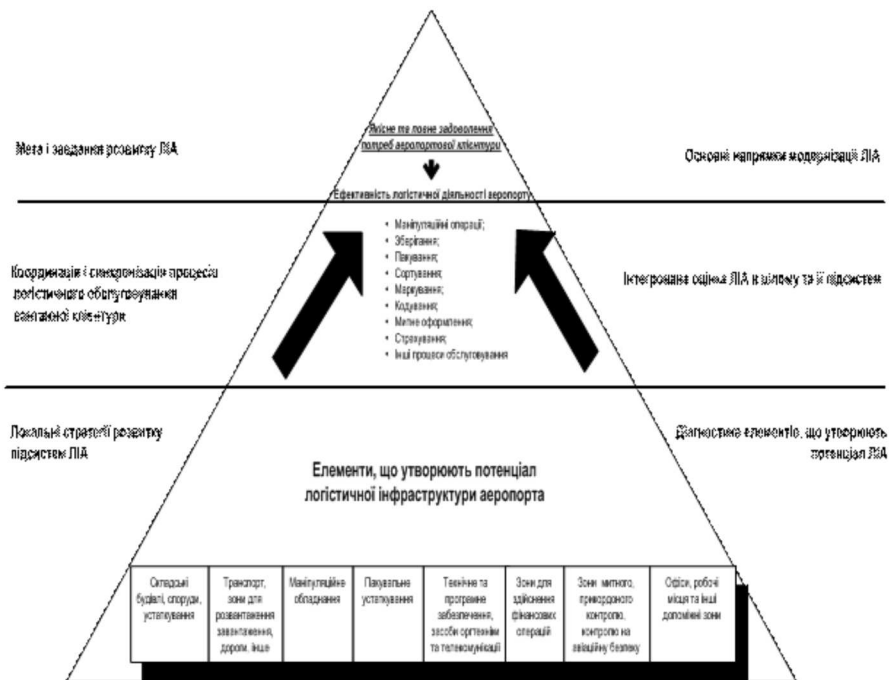

Рис. 1. Процес формування стратегії розвитку аеропорту та його логістичної інфраструктури

Згідно рис.1 прийняття управлінських рішень стосовно стратегічних питань повинно здійснюватися при взаємодії двох напрямлень – «знизу уверх» та «зверху вниз», тобто по вертикалі підприємства.

Процес реалізації загальної стратегії може викликати протиріччя між локальними стратегіями, тому деякі з них можуть не отримати максимально можливого ефекту.

Запропоноване вище, стає базою щодо розробки ситуаційного профілю укріплення та розвитку потенціалу логістичної інфраструктури аеропорту (ЛІА) як двомірної моделі, що включає в себе елементи потенціалу ЛІА та напрямки їх змін (нарощування, модернізація, стабілізація, зменшення).

Ситуаційний профіль являє собою ломану лінію, за допомогою якої можна визначити поведінку окремих потенціалів (локальні стратегії) у загальній стратегії підприємства [5, с.255]. Взаємозв'язок різноаспектних можливостей розвитку елементів, що утворюють потенціал ЛІА, може бути обґрунтований наступними альтернативними стратегіями аеропорту:

1.	Стратегія освоєння нових ринків транспортно-логістичних послуг з освоєним спектром логістичних послуг:
	П13→П23→П32→П42→П51→П63→П72→П83
2.	Стратегія розширення освоєного ринку транспортно-логістичних послуг з освоєним спектром логістичних послуг:
	П11→П23→П32→П41→П52→П62→П72→П83
3.	Стратегія покращення позицій на освоєному ринку транспортно-логістичних послуг:
	П13→П23→П33→П43→П53→П63→П73→П83
4.	Стратегія проникнення на нові ринки транспортно-логістичних послуг з розширеним спектром логістичних послуг:
	П11→П21→П31→П41→П51→П61→П71→П81
5.	Стратегія розширення освоєного ринку транспортно-логістичних послуг з новим спектром логістичних послуг:
	П11→П21→П31→П42→П52→П61→П72→П81
6.	Стратегія уходу з ринку транспортно-логістичних послуг:
	П14→П24→П34→П44→П54→П64→П74→П84

Ситуаційний профіль зміцнення та розвитку логістичної інфраструктури при реалізації можливих стратегій аеропорту показано на рис. 2.

а) Стратегія 1.

	Складові потенціалу логістичної інфраструктури аеропорту	Зміни елементів, що утворюють потенціал ЛІА			
		1.Нарощування потенціалу	2.Модернізація потенціалу	3.Стабілізація потенціалу	4.Зменшення потенціалу
1.	Потужність ЛІА	П ₁₁	П ₁₂	П ₁₃	П ₁₄
2.	Впровадження інновацій у ЛІА	П ₂₁	П ₂₂	П ₂₃	П ₂₄
3.	Фінансове забезпечення ЛІА	П ₃₁	П ₃₂	П ₃₃	П ₃₄

